

Generál: Rusové se zlepšují víc, než by se nám líbilo

---

novinky.cz/clanek/valka-na-ukrajine-general-rusove-se-zlepsuji-vic-nez-by-se-nam-libilo-40453009

Oldřich Danda

Na Ukrajině se bojuje dál i přes špatné počasí, ale je jasné, že ukrajinská protiofenziva se nepovedla tak, jak si Ukrajinci a západní svět představovali. Jak to hodnotíte vy?

To velké očekávání vytvořili sami Ukrajinci. Říkali, dejte nám zbraně a munici a nám se Rusy podaří zatlačit. Toho se samozřejmě západní média chytila a vytvořila z toho příběh, který se nepotvrdil.

Ukrajinci se svými 15 brigádami odvedli hodně dobrou práci, ale na šířku fronty a na hlubokou ruskou obranu to bylo málo. Na Ukrajině je už znát únava obyvatelstva z dvouletého konfliktu i dopady na průmysl, protože tam byla zničena část infrastruktury.

Jak je možné, že se v Barceloně zrodilo tolik osobností a výtvorů, které ohromily svět?

Seznam Native

A na Západě se projevuje to, co se ukázalo vždy u dlouhodobějších konfliktů, ve Vietnamu, Afghánistánu nebo v Iráku – když se konflikt nerozhodne hned, tak podpora veřejnosti začne klesat.

| Fronta je stabilní, protože ani jedna strana nemá dostatek sil, aby ji otevřela

Bez západní podpory a dodávek zbraní Ukrajinci toho asi proti Rusku moc neuhrají.

Dnešní situace na Ukrajině ukazuje na to, že Ukrajina se sama bez dodávek zbraní a munice bránit nedokáže. Ale také to, že Západ není ve svém vojensko-průmyslovém komplexu připraven na velkou a delší válku.

Výrobní kapacity vojenského materiálu byly historicky omezeny jen na potřeby mírových armád a něco málo na vývoz, ale zcela byla opuštěna strategie z dob studené války: budovat a držet velké zásoby munice a materiálu a mít mobilizovatelné zálohy.

A jaká je teď situace na frontě? Ze zpravodajství víme, že Rusové postoupili u Avdijivky na východě a Ukrajinci naopak mají zisky dole na jihu u Chersonu. Co z toho lze usuzovat?

Jsou pouze dvě místa, kde se něco děje a kde se to hýbe tam a zpět. Jak jste zmínil, je to na východě kolem Doněcku a pak na jihu, kde se Ukrajincům podařilo vytvořit předmostí na levém ruském břehu Dněpru a zatím se drží. Ostatní fronta je stabilní, a to z toho důvodu, že ani jedna strana nemá dostatek sil, aby otevřela frontu na jiném místě. To se může samozřejmě změnit příští rok.

Co se může změnit?

Přes zimu nebudou boje tak intenzivní kvůli počasí, sněží, fouká, horší se viditelnost. To znemožňuje námořní operace, jsou velké problémy s minovými poli, nemohou létat drony a není přesné navádění palby dělostřelectva.

Na frontě bude jistě klidněji, a to bude vyhovovat situaci v zápolí. Tedy hlavně v Rusku, protože tam se ten vojensko-průmyslový komplex dostává na mnohem větší produkční úroveň, než by se nám líbilo.

| Sankce Rusy přinutily k soběstačnosti a kreativitě

A to ve všech oblastech. Stále se jim daří doplňovat tanky a obrněná vozidla, vrtulníky, letadla, drony, prostě všechno. A také mají dostatek střel s plochou dráhou letu na obtěžování ukrajinské infrastruktury v zimě, podobně jak jsme to zažili minulý rok.

Teď používají levné íránské drony Šahíd, aby vyčerpali ukrajinskou protivzdušnou obranu, v zimě přijdou na řadu rakety.

Bude se v zimě bojovat?

Určitě v zimě nebudou operovat obrněné jednotky. Ale pěchota bude stále bojovat, protože pro techniku jsou tam sice špatné podmínky, ale člověk tím terénem dokáže projít. To ale nic nezmění, rozhodne se v zázemí, která strana se lépe na jaro připraví.

Ukrajinci sami uznávají, že ruská technika se zlepšuje. Znamená to, že i přes sankce Rusové dokážou shánět komponenty pro výrobu sofistikovanějších zbraní?

Ne na všechno potřebujete ty nejšpičkovější čipy. Spoustu toho, co potřebují, si dokážou vyrobit sami. Sankce je přinutily k soběstačnosti a kreativitě. A také je známé, že aktuální sankce proti Rusku se nedaří příliš dodržovat.

Jsou tady jedinci i organizace, kteří do Ruska dokážou pašovat a přeprodávat zboží z druhé ruky. A potom pro ně není problém vyrábět i kvalitní bezpilotní prostředky, radary, prostředky elektronického boje a doplňovat zásoby balistických raket. Rusové mají dobrou technickou základnu a byli schopni se s masivní podporou státu velmi rychle zlepšovat.

V pomoci Ukrajině ale selhává Evropa. Dodání milionu dělostřeleckých nábojů byla iluze. Dodávka stíhaček F-16 se vleče. Upozornil na to teď i prezident Petr Pavel. Čím to je?

Není to tím, že není politická vůle a že nejsou peníze. Problémem je, že v Evropě nejsme schopni vyrobit dostatečné množství zbraní a munice. Je v tom hodně byznys. Banky nechtějí zbrojařským firmám, které nemají dostatek kapitálu, poskytovat úvěry, aby mohly rychle rozšířit výrobu. Bankám brání podporovat zbrojařský průmysl i různé etické kodexy.

Druhým problémem je, že zbrojařské firmy nevidí dlouhodobou perspektivu, protože když postaví továrnu na výrobu dělostřeleckých nábojů, tak budou mít zajištěn odbyt jen na několik let, po dobu, co bude trvat válka na Ukrajině a co si armády doplní zásoby. A pak bude konec, poptávka velmi rychle klesne opět na předválečnou úroveň.

To zní racionálně, ale zároveň dost děsivě.

Bohužel armáda a na ni napojená vojenská výroba jsou jako pojišťovna. Začnete ji naplno používat, až když se něco stane. Před nedávnem tu byl admirál Bauer, předseda vojenského výboru NATO. Připomenul, že budovat a udržovat mobilizační zásoby stojí obrovské peníze, které každá země ne že by neměla, ale nechce je průběžně preventivně investovat a raději čeká do posledního okamžiku, až už přichází krize.

Z toho ale vyplývá, že Rusko má navrch a Ukrajinci nemají mnoho šancí získat zpět ztracená území.

Rusko má určitě lepší pozici v tom, a od začátku, poté, co selhala jeho blesková válka, na to spoléhá, že má lepší zdroje a zásoby surovin, nepoškozenou infrastrukturu a velkou ochotu státu investovat obrovské peníze do vojenského průmyslu na úkor ostatních potřeb společnosti.

Teď bude záležet, jak dlouho to ruská společnost vydrží. A zřejmě to bude dlouho, protože ruská společnost historicky ukázala, že je odolná proti snížení životního standardu výměnou za to, že neprohraje na

frontě. Ukrajina má morální výhodu v tom, že její vojáci a obyvatelstvo brání své území a svobodnou budoucnost.

┌ Rusové jsou odolní proti snížení životního standardu výměnou za to, že neprohrají na frontě

Riziko je v dlouhodobosti konfliktu a v tom, že pokud se nás něco bezprostředně netýká a neohrožuje nás to, máme s časem tendenci si zvyknout na novou realitu a prostě s ní nějak žít.

Bude dál klesat zájem obyvatel a médií západních zemí o situaci na válečné frontě, bude se tříštit mezinárodní podpora a nebudou rychle a efektivně plněny dodávky zbraní, které evropské státy Ukrajině přislíbily.

Existuje nějaká vojenská technologie, která by Ukrajině mohla pomoci nakonec Rusy vyhnat?

Neexistuje žádná zázračná zbraň, která by změnila situaci na frontě. Je potřeba vzít do úvahy, na jak rozlehlém území se fronta rozprostírá a jak velké armády potřebujete k tomu, aby bylo možno vytvořit rozhodující převahu nutnou pro vítězství, byť jen na úzkém úseku fronty.

Výhodou západní techniky je, že více chrání vojáky a jsou u ní menší ztráty. Ta kvantita, množství ran, které může ruské dělostřelectvo denně vypálit, se může nahradit kvalitou západní munice, která má sofistikované koncové navádění zaručující větší přesnost.

Má to ovšem jednu podmínku – západní zbrojovky ji musí vyrobit a dodat v potřebném množství a hlavně včas.

┌ Neexistuje žádná zázračná zbraň, která by změnila situaci na frontě

Ale Rusové se k té kvalitě nakonec také dostanou. Zůstává jim z bojů opuštěná a nepoškozená západní technika. Tu rozeberou, udělají reverzní inženýrství a zjistí, jak co funguje, okopírují, co potřebují,

a svou techniku vylepší.

Ale nejen to. Jejich inženýři dokážou využívat zkušenosti z bojů a neustále vidíme zavádění nových zbraní. Hlavně u bezpilotních prostředků udělali Rusové díky masivním investicím státního kapitálu velký pokrok.

Kdyby konflikt trval další dva tři roky, tak už žádná technologická výhoda nemusí být. Putin také spoléhá na to, co se bude dít v Evropě, a hlavně v USA, kde příští rok budou prezidentské volby.

Američané odhadují, že do té doby Putin nebude chtít o míru vyjednávat, protože doufá, že vyhraje Trump, který odmítá Ukrajinu vyzbrojovat. Je to reálný předpoklad?

Určitě je to součástí hry, kterou vidíme. Toto není klasická konvenční válka, ale kompletní hybridní konflikt, ve kterém hraje roli politika, schopnost tvořit aliance, ekonomické dopady a energetika. Rusko na tom bylo na počátku velmi dobře hlavně proto, že Evropa na něm byla energeticky závislá a trvalo rok, než dokázala výpadky surovin nahradit.

Navíc se ukazuje, že když to nejde napřímo, tak to může jít přes Indii, Čínu nebo Turecko. V globálním světě nelze jen tak jednoduše někoho odstříhnout a izolovat. Sankce je relativně jednoduché vyhlásit, ale velmi těžké je dlouhodobě vynucovat. S tím nic nenaděláme, ať se nám to líbí, nebo ne.

František Mičánek

Brigádní generál v záloze.

Vystudoval VUT Brno, obor elektrotechnologie.

V letech 1988 až 2013 prošel v armádě velitelské a štábní funkce až do úrovně ředitele sekce plánování schopností Generálního štábu Armády ČR.

V letech 2009 až 2011 působil v Itálii na vysoké škole NATO, v roce 2016 tu byl děkanem.

Vedl také Centrum bezpečnostních a vojensko-strategických studií na brněnské Univerzitě obrany.

Moc nadějně to pro Ukrajinu nevypadá.

Jak se říká, když dýchám, tak doufám. Určitě bych to nenazval patovou situací. Reálné je pořád vše. My vidíme potíže hlavně na ukrajinské straně, ale stejné problémy mohou mít či mohou nastat i v Rusku. Investují obrovské peníze do vojensko-průmyslového komplexu.

To je pro jejich situaci na frontě dobré, ale dlouhodobě to může vést k přehřátí ekonomiky a pak může najednou vše spadnout, protože všechny ostatní sektory jsou cované a nerozvíjí se. Může se to změnit politicky. Nikdo není nesmrtelný. Putin může odejít nebo zmizet. Uvidíme. Zatím je Ukrajina schopna si bránit to, co má. Otázkou je, jak dlouho.

Takže to budou znovu závody ve zbrojení jako za studené války?

Přesně tak. Prezidentu Reaganovi se podařilo východní blok uzbrojit, protože země Varšavské smlouvy neunesly náklady na zbrojení. To tady ale nehrozí. Západní země si sice uvědomily, co se děje, a zvýšily výdaje na obranu, ale pořád to není násobné množství zbraní, které by Ukrajina potřebovala.

Jak mohou Ukrajincům pomoci stíhačky F-16?

Sice jsou to letadla rokem výroby blízká ruským MiG-29, ale prošla řadou modernizací. F-16 mají řadu výhod, je to vysoce mobilní stroj, spolehlivý a osvědčený. Ukrajincům umožní používat bez jakékoli improvizace západní výzbroj.

To je obrovská výhoda, protože nebudou už muset vymýšlet, jak připojit rakety Storm Shadow na Su-24, a měnit software. V F-16 jsou také kvalitní senzory a radary. Samozřejmě jsou ruské stroje Su-35 lepší než F-16, ale i tak Ukrajincům F-16 pomohou lépe kontrolovat si jejich vzdušný prostor a víc podporovat pozemní vojska.

Lze čekat, že na jaře se válka na Ukrajině rozjede v plném proudu a mírová jednání nebudou dříve než na podzim, poté co proběhnou volby v USA?

To těžko říci, ale kdyby se budoucí prezident USA vymezil proti pokračování další pomoci Ukrajině ve velkém rozsahu, tak to způsobí problémy i nám v Evropě. Amerika je daleko, ale pro nás v Evropě je Rusko velmi blízko a máme s ním většinou nedobré zkušenosti.

Ukrajina je jediný nárazník, který nás odděluje od Ruska. A pokud se Ukrajina dostane i jen do částečného vlastnictví Ruska, tak je jasné, že Rusové a Putin vyhráli. Od 16. století, od vlády Ivana Hrozného, má Rusko v genech potřebu být co největší a expandovat, aby se mohlo lépe bránit.

Chce mít strategickou hloubku obrany, která porazila Napoleona i Hitlera. Má pocit, že NATO se s Ukrajinou dostalo až k jejím hranicím, a je jedno, jestli tam bude Putin, nebo někdo jiný, tento pocit ohrožení tam zůstane. Dříve nebo později se konflikt posune dál.

Pokud by USA už neposílaly výzbroj Ukrajině, tak to bude na Evropě?

Evropa by měla víc přemýšlet o své obraně bez Ameriky. Více než 70 procent výdajů NATO nesou Spojené státy, které dávají na obranu daleko nejvíc na světě. Evropa, pokud bude chtít být jistější vůči Rusku, bude muset dělat mnohem víc. Nemám na mysli přípravu na válku, ale posílit strategii odstrašení.

Generál: Nejtěžší je odříznout Rusy na Krymu

Generál: Rusové zřejmě hráz zničili, aby zastavili ofenzivu
